7 In vino pancreas

Kees van Kooten

Vooraf

Kees van Kooten (1941) schrijft sinds 1967 columns voor verschillende tijdschriften. Op dit moment schrijft hij korte verhalen voor het Belgische tijdschrift *Humo*. Hij is vooral bekend geworden van het duo Van Kooten & De Bie, dat in de jaren zeventig, tachtig en negentig erg populair was op de televisie. In zijn verhalen beschrijft hij vaak dingen die hij heeft meegemaakt en hij vertelt erover op een grappige, ironische en soms absurde manier.

Het bekendste werk van Kees van Kooten is misschien wel de verzameling *Modermismen*, korte, grappige verhalen die zich in de moderne wereld van vandaag de dag afspelen. In 2004 verscheen een speciale uitgave met alle modermismen onder de titel *Alle modermismen ooit*. Maar ook de boeken *Koot droomt zich af* (1977), *Koot graaft zich autobio* (1979), *Zeven sloten* (1988), *Zwemmen met droog haar* (1991) en *Tijdelijk nieuw* (2003) zijn allemaal leuk om te lezen. Het verhaal hierna komt uit *Verplaatsingen* (1993). Van Kooten speelt vaak met taal, waardoor niet alles misschien even gemakkelijk te lezen is, maar er is zeker keus genoeg.

Kees van Kooten, 'In vino pancreas' in: Linda Verstraten, De omgevallen boekenkast (Amsterdam 2012) 47-51.

In vino pancreas

Dat ik rook weet ik nu eigenlijk wel zeker, maar daarnaast ben ik bang dat ik drink.

Gelukkig is sinds enige tijd de Wine Saver te koop; een spuitbus gevuld met een mengsel van stikstof en koolzuurgas, waarmee men aangebroken verpakkingen van eet- en drinkwaren kan afsluiten van de zuurstof in de lucht.

De Wine Saver werkt principieel verschillend van de Vacuvin, die al langer op de markt is. Met de Vacuvin wordt de lucht boven de wijn weggepompt en ontstaat er een vacuüm. Een zekere hoeveelheid geurstoffen van de wijn zou in dat vacuüm verdampen en verloren gaan; de Wine Saver nu, heeft dat nadeel niet.

Omdat het mij met de Vacuvin nog nooit gelukt was een aangebroken fles wijn te bewaren, heb ik mij onmiddellijk een Wine Saver aangeschaft; maar ook dit apparaat voldoet niet.

Bij het avondeten trekken mijn echtgenote en ik steevast een fles wijn open en die gaat, als volgt, schoon op: ik open de fles, de kurk breekt af en het restant duw ik met mijn pink, waaromheen ik een servet heb gewikkeld, terug in de fles.

Nu schenk ik eerst mijzelf een bodempje wijn in, om mijn vrouw voor kurkkruimels te behoeden, en vervolgens giet ik haar glas voor driekwart vol. Daarna vul ik het mijne tot aan de rand. Bij het neerzetten van de fles kijk ik onwillekeurig hoeveel er nog in zit en dit blijf ik met een schuin oog gedurende de hele maaltijd doen.

Voortdurend schenk ik mijn vrouw bij, ook wanneer haar glas nog maar half leeg is, waarna ik mijn eigen, geheel lege glas, weer helemaal vol mag schenken.

Ik drink met opzet meer dan ik eet, zodat ik, omdat de maaltijd nog niet is beëindigd, gerechtigd ben een tweede fles wijn open te trekken. Dit doe ik om de hoek van de kamerdeur; zoals je een wind laat die niemand mag horen.

Het grappige is nu dat ik deze kurk er wel in één keer en in zijn geheel uittrek, waardoor de wijn ontegenzeglijk beter smaakt.

Kees van Kooten, 'In vino pancreas' in: Linda Verstraten, De omgevallen boekenkast (Amsterdam 2012) 47-51.

Daarom zou het zonde zijn halverwege deze fles een Wine Saver of Vacuvin te gebruiken, want in dat geval neemt de ware wijnkenner de volgende dag zeer beslist een smaakverschil waar.

Daarom drink ik ook deze tweede fles helemaal ad fundum, mijn vrouw af en toe vergoelijkende scheutjes bijschenkend. Wanneer hij leeg is begin ik een gezellige ruzie over het een of ander. Dan gaat mijn vrouw naar bed, zodat ik in mijn eentje en in alle rust een derde fles kan opentrekken en soldaat maken.

Wat zijn dat toch voor mensen, die een aangebroken fles wijn tot morgen of zelfs tot overmorgen kunnen bewaren?

Ik begrijp ze niet.

Door toedoen van de Japanners, die het gehele Bordeaux-gebied opkopen, is een fles wijn die vandaag de dag twintig gulden doet, over vijf jaar misschien wel dubbel zo duur.

Dit betekent dat iedere slok die u tegen die tijd van deze zelfde fles zou nemen, u welbeschouwd twee keer zoveel kost. Hoe sneller u uw dure flessen wijn dus opdrinkt, des te meer geld u zult besparen. Daarom jagen zowel de Wine Saver als de Vacuvin, alle goede bedoelingen ten spijt, u in feite alleen maar op kosten!

Wel ben ik van mening dat, zoals drugsverslaafden gratis spuiten verstrekt krijgen, de overheid aan wijndrinkende zwervers een gratis Vacuvin of Wine Saver zou moeten uitreiken; zodat deze ongelukkige alcoholverslaafden hun drankgebruik zoveel mogelijk binnen de perken kunnen houden.

Kees van Kooten, 'In vino pancreas' in: Linda Verstraten, De omgevallen boekenkast (Amsterdam 2012) 47-51.

Moeilijke woorden

aangebroken	–	geopende
behoeden	–	beschermen
een bodempje	–	een kleine hoeveelheid
gerechtigd zijn om iets te doen	–	iets mogen doen
gulden	–	Nederlandse munt die vervangen is door de euro
iemand op kosten jagen	–	maken dat iemand veel geld moet uitgeven
kurk	–	voorwerp om een wijnfles mee af te sluiten
ontegenzeggelijk	–	duidelijk
onwillekeurig	–	zonder erbij na te denken
met een schuin oog	–	stiekem, zonder dat een ander het merkt
iets binnen de perken houden	–	iets niet te erg maken, onder controle houden
scheutje	–	een beetje
alle goede bedoelingen ten spijt	–	ondanks alle goede bedoelingen
steevast	–	volgens een vaste gewoonte, altijd
vacuüm	–	ruimte zonder lucht
verdampen	–	gas worden
vergoelijkend	–	om het goed te maken of te praten
voldoen	–	beantwoorden aan de verwachtingen

Vragen en opdrachten

Beantwoord de volgende vragen en schrijf de antwoorden op. Probeer de tekst zoveel mogelijk zonder woordenboek te lezen en zoek alleen woorden op als het echt nodig is.

1 De verteller is niet tevreden over de Wine Saver.
Waarom niet?

Kees van Kooten, 'In vino pancreas' in: Linda Verstraten, De omgevallen boekenkast (Amsterdam 2012) 47-51.

2 De titel van het verhaal is een woordspeling op een bekende uitdrukking die uit het Latijn afkomstig is. Weet je welke?

3 In het verhaal gebruikt de schrijver een paar verschillende uitdrukkingen om te zeggen dat hij een fles wijn helemaal leeg drinkt. Welke woorden gebruikt hij daarvoor?

4 Waarom begint de verteller na het leegdrinken van de tweede fles wijn een 'gezellige' ruzie met zijn vrouw?

5 Wat klopt er niet aan de redenering dat je geld kunt besparen door je dure wijn zo snel mogelijk op te drinken?

6 Vind je het een goed idee alle wijndrinkende zwervers een Vacuvin of Wine Saver te geven? Helpt zo'n apparaat om minder te drinken?

7 Is het verhaal serieus of juist grappig bedoeld? Waaraan kun je dat zien?

8 Vertel het verhaal in je eigen woorden na of schrijf het op.

Kees van Kooten, 'In vino pancreas' in: Linda Verstraten, De omgevallen boekenkast (Amsterdam 2012) 47-51.